

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту ім. І. А. Маркіної

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркова фахова навчальна дисципліна)

Ризик-менеджмент

освітньо-професійна програма Менеджмент підприємства
спеціальність 073 Менеджмент
галузь знань 07 Управління та адміністрування
освітній ступінь Бакалавр
навчально-науковий інститут економіки, упадіння, права та інформаційних
технологій

Розробник: Вараксіна Олена, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної,
кандидат економічних наук, доцент

Гарант: Сазонова Тетяна, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної,
кандидат економічних наук, доцент

ПОЛТАВА
2022

Форма опису навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Ризик-менеджмент
Назва структурного підрозділ	Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Вараксіна Олена, кандидат економічних наук, доцент Контакти: ауд. 488а (навчальний корпус №4) e-mail: olena.varaksina@pdaa.edu.ua тел. 0996411199 сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/varaksinaolenaviktorivna
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	073 Менеджмент

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: сформувати систему професійних компетентностей (знань і практичних вмінь та навичок) щодо використання теоретичних основ, методичних рекомендацій і практичних навичок для визначення можливих ризиків, знаходження причини їх виникнення, діагностування та оцінювання ситуації та управління ризиками.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування розуміння прояву ризику в системі господарських відносин; з'ясування теоретичних основи управління ризиком; розкриття генезису та актуальності теорії управління ризиками; формування широкого і правильного уявлення здобувачів вищої освіти про класифікацію ризиків та способи їх визначення; прищеплення практичних навичок з організації ефективного управління господарською діяльністю в ризиковому середовищі.

Компетентність

Загальні:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Фахові:

ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ФК 18. Здатність управляти організацією в ризикових умовах;

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 18. Демонструвати навички стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику; ідентифікувати ризики.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття, сутність і зміст ризик-менеджменту.

Тема 2. Невизначеність та ризик.

Тема 3. Ризик та елементи теорії корисності.

Тема 4. Закони і принципи та методологія ризик-менеджменту

Тема 5. Аналіз ризиків та методи їх оцінювання.

Тема 6. Прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності.

Тема 7. Система управління ризиками

Трудомісткість:

Загальна кількість годин 120 год

Кількість кредитів 4

Форма семестрового контролю залік.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Методи навчання:: словесні (лекція, бесіда, розповідь-пояснення), наочні (ілюстрування), практичні (вправи, практичні роботи, роботи з навчально-методичною літературою); творчий, проблемно-пошуковий; методи самостійної роботи (завдання самостійної роботи), робота під керівництвом викладача (самостійна робота, розв'язування задач, виконання практичних завдань); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження); бінарні методи (словесно-інформаційний, наочнопрактичний), інтерактивні (кейс-метод, дискусії, проектування професійних ситуацій, мозковий штурм).

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю									
	опитування		виконання вправ на практичних заняттях		розв'язування тестів		виконання завдань самостійної роботи		Разом	
	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів	мінімальна кількість балів	максимальна кількість балів
ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.	6	10	8	14	6	12	10	14	30	50
ПРН 18. Демонструвати навички стратегічного та інноваційного управління в умовах невизначеності та ризику; ідентифікувати ризики.	6	10	8	14	6	12	10	14	30	50
Разом	12	20	16	28	12	24	20	28	60	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Загурський О. Управління ризиками. -К.: Університет Україна, 2016. 244 с.
2. Стрельбицька Н. Є. Становлення та розвиток міжнародних стандартів управління ризиками. *Вісник КНТЕУ*. № 6. 2015. С. 84-93.
3. Проскура В.Ф., Білак Р.Г. Методологічні підходи до управління ризиками. *Економіка і суспільство*. №9. 2017. С. 599-607.
4. . Hadidi M. Al, Samih Al-Azzeh J., Akhmetov B., Korchenko A., Kazmirchuk S. and Zhekambayeva M. Methods of Risk Assessment for Information Security Management. *International Review on Computers and Software (IRECOS)*, Vol. 11, №. 2. -2016. - pp. 81-91
5. Вербіцька І.І. Ризик-менеджмент як сучасна система управління ризиками підприємницьких структур. *Сталий розвиток економіки. Міжнародний науково-виробничий журнал*. 2013. № 5 (22). С. 282–291
6. . Дуднева Ю.Е. Проблеми та перспективи впровадження стандартів ризик-менеджменту в Україні. *Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»* : зб. наук. пр. Темат. вип. : Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства. 2014. № 4 (1047). С. 67–74
7. Вараксіна О. В Михатіло В. В. Інновації як важливий чинник забезпечення стійких конкурентних переваг. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління* Том 31 (70). 2020. № 1, С.36 –39. URL: http://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/31_70_1/8.pdf.
8. Вараксіна О. В., Золотих Я. Г., Гедерім К. О. Стратегічне управління підприємством як необхідна умова забезпечення продовольчої безпеки національної економіки. *Інфраструктура ринку. Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій*. 2020. Випуск 40. С. 54–59. URL http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/40_2020_ukr/11.pdf

9. Варахсіна О. В. Григорова С. В., Джерело конкурентної переваги: теоретичний аспект. *Електронне наукове фахове видання. Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. № 4 (27).с. 54- 59 http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/40_2020_ukr/40_2020.pdf

Допоміжні

1. Старостіна А.О. Ризик-менеджмент: теорія та практика:навчальний посібник. К.: ІОЦ Видавництво “Політехніка”, 2014. 200 с.

2. Ілляшенко С.М. Економічний ризик: Навч. посіб. 2-ге вид., доп. перероб. К.: Центр навчальної літератури, 2017.

3. Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювання: навчальний посібник- К.: Центр навчальної літератури, 2018. 312 с. URL: http://shron.chtyvo.org.ua/Donets_Liubov/Ekonomichni_ryzyky_ta_metody_yikh_vymiruvannia.pd

4. Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. навчальний посібник. Харків: Промарт, 2015. 300 с.

5. Посохов І.М. Управління ризиками у підприємстві: навчальний посібник. Харків : НТУ «ХП», 2015. 220 с.

6. Куцик П.О., Васильців Т.Г., Сороківський В.М., Стефаняк В.І., Сороківська М.В. Управління фінансовими ризиками: навчальний посібник Львів: Растр-7, 2016. 318 с.

7. Кондрашихін А.Б. Теорія та практика підприємницького ризику. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ. 2019. 224 с.

8. Бутко М.П., Бутко І.М., Мащенко В.П., Т.В. Пепа. Теорія прийняття рішень Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ. 2019. 360 с.

9. Ризик-менеджмент: навч. посібник/В.М. Мороз, С.А. Мороз. Харків: НТУ «ХП», 2018. 140 с.

10. Загурський О.М. Управління ризиками. Київ: Університет Україна. 2017, 244 с.

11. Кузьмін О.Є., Подольчак Н.І., Подольчак Л.Г. Управління ризиками в інноваційній діяльності: Навчальний посібник, Львів: Видавництво Львівської політехнеки, 2017. 240 с

Інформаційні ресурси з мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського URL <http://www.biblvnad.org.ua>.

2. . Офіційний сайт Національного банку України URL: <http://www.bank.gov.ua>

3. .Офіційний сайт Національного Комітету статистики України URL <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Менеджмент. Бізнес. URL: <http://www.management.com.ua>.

5. Центр гуманітарних технологій URL: <http://www.gtmarket.ru>